



EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

---

*Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve*

---

**2013/2158(INI)**

28.11.2013

## **OSNUTEK POROČILA**

o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2014  
(2013/2158(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalec: Sergio Gutiérrez Prieto

PR\_INI

## VSEBINA

**Stran**

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....3

## PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

### o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: zaposlovanje in socialni vidiki v letnem pregledu rasti za leto 2014

(2013/2158(INI))

*Evropski parlament,*

- ob upoštevanju člena 9 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju členov 145, 148, 152 in 153(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju člena 28 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. novembra 2013 z naslovom „Letni pregled rasti za leto 2014“ (COM(2013)0800) in priloženega osnutka skupnega poročila o zaposlovanju,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o evropskem semestru za usklajevanje gospodarskih politik: izvajanje prednostnih nalog za leto 2013<sup>1</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 2. oktobra 2013 z naslovom „Krepitev socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije“ (COM(2013)0690),
- ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Komisiji O-000120/2013 in svoje resolucije, povezane s tem, z dne 21. novembra 2013 o sporočilu Komisije z naslovom „Krepitev socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije“<sup>2</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (COM(2010)2020),
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 8. septembra 2010 o predlogu sklepa Sveta o smernicah za politike zaposlovanja držav članic: del II integriranih smernic strategije Evropa 2020<sup>3</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 18. aprila 2012 z naslovom „K okrevanju s številnimi novimi delovnimi mesti“ (COM(2012)0173),
- ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Komisiji O-000120/2012 in svoje resolucije, povezane s tem, z dne 14. junija 2012 o okrevanju s številnimi novimi delovnimi mesti<sup>4</sup>,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. novembra 2010 z naslovom „Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta: evropski prispevek k polni zaposlenosti“

---

<sup>1</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0447.

<sup>2</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0515.

<sup>3</sup> UL C 308 E, 20.10.2011, str. 116.

<sup>4</sup> UL C 332 E, 15.11.2013, str. 81.

(COM(2010)0682) in svoje resolucije, povezane s tem, z dne 26. oktobra 2011<sup>1</sup>,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 16. decembra 2010 z naslovom „Evropska platforma proti revščini in socialni izključenosti: evropski okvir za socialno in teritorialno kohezijo“ (COM(2010)0758) in svoje resolucije, povezane s tem, z dne 15. novembra 2011<sup>2</sup>,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Pobuda Priložnosti za mlade“ (COM(2011)0933),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. novembra 2012 o paktu za socialne naložbe – odgovor na krizo<sup>3</sup>,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. februarja 2013 z naslovom „Socialne naložbe za rast in kohezijo – vključno z izvajanjem Evropskega socialnega sklada 2014–2020“ (COM(2013)0083),
  - ob upoštevanju vprašanja za ustni odgovor Komisiji O-000057/2013 in svoje resolucije, povezane s tem, z dne 12. junija 2013 o sporočilu Komisije z naslovom „Socialne naložbe za rast in kohezijo – vključno z izvajanjem Evropskega socialnega sklada 2014–2020“<sup>4</sup>,
  - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0000/2013),
- A. ker se je – gledano v številkah – recesija v evroobmočju v drugem četrtletju leta 2013 končala, vendar pa bo letna rast v tem območju letos kljub temu ostala negativna, rekordno visoki pa sta tudi brezposelnost in neenakost; ker je treba rast dodatno okrepiti, da bo na ta razvoj mogoče gledati kot na dolgotrajno okrevanje in da se ustvari potreben zagon za razbremenitev EU njenih socialno-gospodarskih izzivov;
- B. ker je število brezposelnih v EU doseglo skrb zbujačo številko 26,6 milijona<sup>5</sup> in ker se je v večini držav članic povečala dolgoročna brezposelnost, ki je v EU kot celoti dosegla najvišjo vrednost doslej; ker je upad števila zaposlenih izrazitejši v tistih državah, v katerih poteka intenzivnejša fiskalna konsolidacija;
- C. ker je stopnja brezposelnosti mladih dosegla najvišjo raven doslej in v povprečju znaša 23 % za EU kot celoto in ker je v nekaterih državah članicah stopnja brezposelnosti med mladimi, starimi od 16 do 25 let, višja od 50 %; ker je stanje na trgu dela zlasti kritično za mlade, ne glede na stopnjo izobrazbe, saj se pogosto znajdejo v negotovih delovnih razmerjih ali neplačanih pripravništvih ali pa so brezposelni;
- D. ker se povečuje dolgoročna brezposelnost, katere posledica je strukturna brezposelnost; ker se segmentacija trga dela še naprej povečuje, povprečni prihodki gospodinjstev v vseh

---

<sup>1</sup> UL C 131 E, 8.5.2013, str. 87.

<sup>2</sup> UL C 153E, 31.5.2013, str. 57.

<sup>3</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2012)0419.

<sup>4</sup> Sprejeta besedila, P7\_TA(2013)0266.

<sup>5</sup> Četrletni pregled razmer na področju zaposlovanja in socialnih zadev v EU, oktober 2013

državah članicah zmanjšujejo, kazalniki pa prikazujejo trend višjih stopenj in globljih oblik revščine in socialne izključenosti, vključno z revščino zaposlenih;

- E. ker visoka davčna obremenitev, ki se v nekaterih primerih povečuje, zlasti za delavce z nizkimi plačami in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ostaja problem v mnogih državah članicah ter povečuje neenakost; ker je Mednarodni denarni sklad nedavno opozoril, da obstajajo možnosti za boljše in bolj progresivno obdavčevanje, s katerim bi okrepili legitimnost prizadevanj za konsolidacijo ob hkratnem bolj dejavnem spodbujanju rasti in zajemanju dodatnih prihodkov; ker je treba davčno obremenitev dela prenesti na druge oblike vzdržne obdavčitve;
- F. ker so učinki krize in politik prekomerne fiskalne konsolidacije, ki so se izvajale v zadnjih letih, povzročili največje razlike v proizvodnji in zaposlenosti med osrednjimi in obrobni državami doslej, ki se še povečujejo; ker je leta 2012 razlika v stopnji brezposelnosti med osrednjimi in obrobni državami dosegla 10 odstotnih točk v primerjavi s samo 3,5 odstotne točke leta 2000; ker naj bi ta razlika letos dosegla najvišjo vrednost;
- G. ker je zaradi sistematičnih napak v gospodarskih napovedih Komisije glede rasti in brezposelnosti v zadnjih letih očitno, da je treba spremeniti metodo ugotavljanja stanja in strategijo za izhod iz krize; ker se je tempo fiskalne konsolidacije sicer upočasnilo, vendar ima deflacijski učinek nekaterih strukturnih reform, ki se osredotočajo zlasti na zunanje povpraševanje, enake resne posledice za domače povpraševanje zaradi stagniranja naložb in rasti ter šibkega ustvarjanja delovnih mest;
- H. ker so se nekatera makroekonomska neravnotežja, na primer na področju zunanje konkurenčnosti, izboljšala, čeprav so se notranja neravnotežja med državami članicami zaostriła; ker je dokazano, da enake politike za vse, ki se opira na zunanje povpraševanje in krni domače povpraševanje, ni mogoče izvajati v vseh članicah evroobmočja istočasno; ker to povečuje (podcenjeni) negativni učinek istočasnih varčevalnih programov, tako da zmanjšuje domače povpraševanje in povzroča preveliko odvisnost od povpraševanja iz gospodarstev tretjih držav v času, ko so prisotni znaki slabšanja obetov za gospodarstva v vzponu;
- I. ker so se države članice nesomerno osredotočale na hitrost in intenzivnost izvajanja strukturnih reform, ki je bilo za obrobne države veliko zahtevnejše kot za osrednje, zaradi česar se lahko povečajo neravnovesja pri ustvarjanju rasti v EU;
- J. ker so največji izziv, s katerim se trenutno spopada evroobmočje, vse večje socialno-gospodarske razlike med državami članicami; ker se sedanja huda brezposelnost in socialni problemi lahko z notranjo trgovino prelijejo na druge države članice, pri čemer lahko krnitev človeškega kapitala povzroči zmanjšanje dolgoročne mednarodne konkurenčnosti in posledično poslabšanje gospodarskih temeljev EU kot celote; ker je v interesu vseh držav članic, da zagotovijo pravočasno in učinkovito reševanje izzivov na področju zaposlovanja in socialnih izzivov;
- K. ker zasebni dolg (prebivalstva in podjetij) v številnih državah članicah presega 200 % BDP; ker je razdolževanje zasebnega sektorja zaradi istočasnega razdolževanja javnega sektorja še toliko težje; ker to zaskrbljujoče upočasnjuje rast in ustvarjanje delovnih mest

v EU;

- L. ker so mala in srednja podjetja (MSP) temelj gospodarstva EU, vendar ostajajo zaskrbljujoče čezmerno zadolžena ter se še naprej spopadajo z najvišjimi posojilnimi stroški in zmanjšano razpoložljivostjo posojil; ker manjša podjetja v obrobni državi plačujejo od 4 do 6 odstotnih točk več za bančna posojila kot podobna podjetja v srednji Evropi, kar jih postavlja v veliko slabši položaj in tako ovira možnosti te regije za uravnoteženo gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest;
- M. ker so naložbe v izobraževanje in usposabljanje, raziskave in inovacije, ki so ključna področja za gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest, v EU še vedno manjše kot pri njenih gospodarskih partnerjih in tekmečih po svetu; ker so produktivne naložbe na teh področjih bistvene za trajen izhod iz krize;
- N. ker so za blaženje cikličnih šokov bistvenega pomena usklajena kombinacija različnih makroekonomskih in strukturnih politik, trdne institucije trga dela, nesegmentirani trgi dela, usklajevanje kolektivnih pogajanj in sistemi socialnega varstva z zadostnimi viri (ki delujejo kot samodejni stabilizatorji);
- O. ker se od leta 2010 povečujejo razlike v zmožnosti nacionalnih fiskalnih stabilizatorjev, da bi se zoperstavili gospodarski krizi in njenim posledicam za zaposlovanje in socialno varnost, saj v državah, ki jih je kriza najbolj prizadela, ti stabilizatorji te zmožnosti praktično nimajo več; ker so prihodki gospodinjstev in s tem domače povpraševanje posledično slabše zaščiteni kot prej, kar še dodatno pogloblja recesijo; ker je Odbor Evropskega parlamenta za zaposlovanje in socialne zadeve 9. julija 2013 organiziral javno predstavitev na temo „Socialna razsežnost ekonomske in monetarne unije (EMU) – Evropski sistem nadomestil za brezposelnost“, kjer je bila ugotovljena potreba po samodejnih stabilizatorjih na ravni evroobmočja;
- P. ker od leta 2007 stopnje revščine zaskrbljujoče hitro naraščajo, tako da je tveganju revščine ali socialne izključenosti trenutno izpostavljenih 24,2 % prebivalstva EU; ker so se izdatki za socialno zaščito zmanjšali skoraj v vseh državah članicah in ker Odbor za socialno zaščito opozarja, da zaradi vpliva ukrepov fiskalne konsolidacije vse večje število ljudi ogrožajo revščina zaradi prenizkih dohodkov, revščina otrok, hudo materialno pomanjkanje in socialna izključenost;
- Q. ker je Evropska unija kljub nujnosti položaja neuspešna pri uresničevanju skoraj vseh ciljev strategije Evropa 2020 in ker je napredek držav članic pri uresničevanju teh ciljev nezadovoljiv; ker zaveze, določene v nacionalnih programih reform za leto 2013, ne zadostujejo za uresničevanje večine ciljev na ravni EU;
- R. ker je bistveno, da se spodbujajo demokratična odgovornost, zavezanost in legitimnost vseh udeležencev v evropskem semestru; ker je ustrezna vključenost Parlamenta bistven del tega procesa; ker nacionalni parlamenti zastopajo in zagotavljajo pridobljene in prenesene pravice državljanov; ker je treba pri uvedbi evropskega semestra dosledno upoštevati pristojnosti teh parlamentov;

## **SOCIALNI KAZALNIKI**

1. pozdravlja dejstvo, da osnutek skupnega poročila o zaposlovanju, ki je priložen letnemu pregledu rasti, letos prvič vključuje pregled dosežkov politik zaposlovanja in socialnih politik, kar bo pomagalo okrepiti spremljanje dogajanj na področju zaposlovanja in socialne varnosti kot del makroekonomskega nadzora v okviru evropskega semestra; meni, da to predstavlja priznanje potrebe po okrepitvi socialne razsežnosti ekonomske in monetarne unije, ki je ne samo zaželena, ampak tudi potrebna za odpravo krize in preprečevanje resnih socialno-gospodarskih razlik v evroobmočju ter s tem za krepitev njegove trajnostnosti;
2. vseeno obžaluje, da ti kazalniki – za razliko od pregleda dosežkov postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem – niso zavezujoči; poziva Komisijo, naj to pomanjkljivost, ki ne odraža potrebe po enakopravnem obravnavanju makroekonomskih in socialnih vidikov v okviru procesa evropskega semestra, odpravi; meni, da je ta situacija še posebej zaskrbljujoča zaradi vse večjih socialnih neravnovesij in neravnovesij na področju zaposlovanja v EU;
3. izraža obžalovanje, ker kazalniki zaposlovanja in socialni kazalniki, ki jih je predlagala Komisija, ne zadoščajo za celovito zajetje razmer na področju zaposlovanja in socialnih razmer v državah članicah; poziva k vključitvi dodatnih kazalnikov v pregled dosežkov, zlasti stopnje revščine otrok, indeksa dostojnega dela in evropskega indeksa plače, ki zagotavlja preživetje, ki bi omogočili ustrezno oceno socialnih razmer v Evropski uniji;
4. poziva Komisijo, naj pregleda dosežkov na socialnem področju ne uporablja zgolj kot analitično orodje, ampak tudi kot osnovo za razvoj konkretnih napotkov, kako se države članice lahko spopadejo z brezposelnostjo ali jo preprečijo, zmanjšajo socialno neenakost, spodbujajo dejavno vključevanje in preprečijo socialni damping, ki bi se nato vključili v zasnovo in izvajanje priporočil za posamezne države za leto 2014 v okviru procesa evropskega semestra;
5. poziva Svet k opredelitvi konkretnih primerjalnih meril za zaposlitvene in socialne kazalnike v obliki evropske minimalne ravni socialne zaščite, ki bi omogočila sprožitev pravočasnih ukrepov za aktivacijo na ravni EU;

### **Srečanja ministrov evroskupine za zaposlovanje in socialne zadeve**

6. poudarja pomen sestajanja ministrov evroskupine za zaposlovanje in socialne zadeve pred vrhovi držav evroobmočja, da se zagotovi popolnejša obravnava socialnih problematik in problematik zaposlovanja v razpravah organov evroobmočja in pri njihovem odločanju ter z namenom prispevati k srečanjem voditeljev držav in vlad evroobmočja;

### **POTREBA PO PONOVI SPODBUDITVI DOMAČEGA POVPRŠEVANJA IN USTVARJANJU KAKOVOSTNIH DELOVNIH MEST S POMOČJO PRODUKTIVNIH NALOŽB IN POVEČANE PRODUKTIVNOSTI**

7. opozarja, da se je novi postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnovesji doslej v večji meri uporabljal za pozivanje držav k izboljšanju njihove konkurenčnosti, s čimer je prispeval k deflacijskim pritiskom v južni Evropi, ne da bi zahteval enak poudarek na ustvarjanju inflacijskih pritiskov, s poviševanjem plač, v državah, ki imajo za to dovolj manevrskega prostora; opozarja, da se z uporabo enakih orodij za povečanje rasti prek

zunanjega sektorja za vse države evroobmočja zmanjšujejo pričakovani neto rezultati, saj se zunanje povpraševanje povečuje na račun domačega;

8. poziva Komisijo, naj se bolj ambiciozno osredotoči na ponovno spodbuditev domačega povpraševanja, ki še vedno stagnira in bo ključno za ustvarjanje trajnostnih delovnih mest in produktivnosti ter za preprečevanje nevarnosti deflacije;

### **Pakt za povečanje naložb in produktivnosti v EU**

9. opozarja, da strukturne reforme srednje- do dolgoročno sicer lahko obrodijo sadove, vendar pa morata Komisija in Svet za spodbuditev domačega povpraševanja v EU nujno uvesti ambiciozen in usklajen naložbeni načrt, da se kratkoročno podprejo rast in kakovostna delovna mesta, srednjeročno pa okrepi potencial; ugotavlja, da so bili glavni cilji opredeljeni že v strategiji Evropa 2020 in Paktu za rast in delovna mesta, sprejetem junija 2012, da pa je treba okrepiti financiranje;
10. poudarja, da je srednje- do dolgoročno konkurenčnost EU mogoče povečati predvsem z naložbami, ki povečujejo produktivnosti, usmerjenimi v izobraževanje, raziskave in razvoj ter nenehno inoviranje; meni, da so to gonila, s pomočjo katerih bi EU postala prednostni cilj za svetovna podjetja, izvoznica izdelkov in storitev z visoko dodano vrednostjo ter ponudnica visoko kakovostnih delovnih mest;
11. je zaskrbljen, ker je več kot 20 držav članic relativno (glede na odstotek BDP) zmanjšalo izdatke za izobraževanje, s čimer so ogrozile svoj potencial za rast in ustvarjanje delovnih mest ter konkurenčnost; opozarja, da bo zmanjšanje tovrstnih naložb povečalo strukturne slabosti EU zaradi neskladja med vse večjo potrebo po visokokvalificiranih delavcih in dejstvom, da je v številnih državah članicah visok delež delovne sile sedaj nizkokvalificiran;
12. pozdravlja dejstvo, da Komisija v letnem pregledu rasti 2014 poziva države članice, naj zaščitijo ali spodbujajo dolgoročne naložbe v izobraževanje, raziskave in inovacije, energijo in ukrepe na področju podnebnih sprememb; kljub temu meni, da to ni dovolj, da bi države članice z že tako omejenimi proračuni lahko dosegle ta cilj; poziva Komisijo, naj preuči in spodbuja potrebne reforme, da se produktivne naložbe, na primer v izobraževanje ter raziskave in razvoj, glede na njihov potencial za ustvarjanje rasti in delovnih mest izključijo iz ciljev v zvezi s primanjkljajem, določenih v okviru pravil EU, da bi jih tako zaščitili;
13. poziva k večji podpori s strani Evropske investicijske banke in k sprostitvi finančnih sredstev EU za podpiranje nujnih naložbenih načrtov; ugotavlja, da projektne obveznice že zagotavljajo mehanizem za podpiranje naložb, vendar pa na podlagi šibke rasti in stopnje ustvarjanja delovnih mest v evroobmočju meni, da bi ta mehanizem moral biti ambicioznejši, da bi omogočil razvoj potrebnih javnih in usklajenih naložb;

### Evropski skladi

14. poudarja, da so strukturni skladi in Kohezijski sklad zahvaljujoč svojemu finančnemu obsegu in zastavljenim ciljem v času hudih fiskalnih omejitev in zmanjšane posojilne



zmožnosti zasebnega sektorja temeljni vzvod, ki državam članicam omogoča spodbujanje gospodarstva in doseganje ciljev iz strategije Evropa 2020 na področju rasti in zaposlovanja; v zvezi s tem poudarja, da bi bilo treba kohezijski politiki v letnem pregledu rasti 2014 nameniti glavno pozornost glede na ključno vlogo, ki jo ima pri razvoju nacionalnih programov v okviru evropskega semestra;

15. meni, da je kohezijska politika bistvenega pomena, saj pripomore k zmanjšanju notranjih konkurenčnih neskladij in strukturnih neravnotežij; poziva Komisijo, naj neporabljenih strukturnih sredstev nujno prerazporedi v korist programom za zaposlovanje mladih in MSP; poziva Komisijo, naj poišče posebne rešitve za države z zelo visokimi stopnjami brezposelnosti, ki bodo prisiljene vrniti sredstva EU zaradi težav s sofinanciranjem; Komisijo poziva, naj v ta namen preuči možnost, da se pri izračunu strukturnega primanjkljaja, kot je opredeljen v dvojčku, ne upošteva udeležba držav članic pri sofinanciranju sredstev ali programov EU (pod postavko 1 („trajnostna rast“) večletnega finančnega okvira);
16. poziva Komisijo, naj za države članice, ki imajo najvišje stopnje brezposelnosti in so v procesih globoke fiskalne konsolidacije, za vsa sredstva za obdobje 2014–2020 uporabi načelo zagotovitve sredstev na začetku obdobja, zlasti za programe za povečanje gospodarske rasti, zaposlovanja in strateških naložb;
17. meni, da bi bilo treba v državah članicah z najvišjimi stopnjami brezposelnosti in revščine vsaj 25 % nacionalnih kohezijskih sredstev uporabiti za posebne programe v okviru Evropskega socialnega sklada;

### **Kakovostna delovna mesta in dostojne plače za povečanje produktivnosti**

18. je zaskrbljen, da je strategija Komisije za obnovitev konkurenčnosti EU s pretiranim prilagajanjem stroškov dela na enoto z zniževanjem plač močno spodkopala kupno moč številnih delavcev EU, znižala prihodke gospodinjev in zmanjšala domače povpraševanje, kar je dodatno prispevalo k brezposelnosti in socialni izključenosti, zlasti v državah, ki jih je kriza najbolj prizadela; opozarja, da mora vsestranska politika za obnovitev konkurenčnosti predvideti tudi strategije, ki se osredotočajo na druge proizvodne stroške, gibanja cen in stopnje dobička;
19. pozdravlja priporočila Komisije za osrednje države, ki imajo dovolj manevrskega prostora za izvajanje ekspanzivnih politik z zviševanjem plač; poziva Komisijo, naj pripravi ambiciozna priporočila, ki bodo pripomogla k zmanjšanju čezmernih deflacijskih pritiskov na južno Evropo in preprečevanju nevarnosti zaostritve neravnovesij na področju rasti in ustvarjanja delovnih mest v evroobmočju;
20. ugotavlja, da Komisija v svojem osnutku skupnega poročila o zaposlovanju za leto 2014 opozarja, da so se znižanja stroškov dela na enoto ter prilagajanja plač zgolj počasi in deloma odrazila v gibanju cen, kar je deloma mogoče razložiti s hkratnim povišanjem posrednih davkov in cen pod vladnim nadzorom zaradi fiskalne konsolidacije;
21. ugotavlja, da so dostojne plače pomembne ne le za socialno kohezijo in poštenost v družbi, ampak tudi za ohranjanje močnega gospodarstva; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za odpravo neenakosti in zagotavljanje dostojnega plačila; poziva države članice,

naj se borijo proti revščini zaposlenih z izvajanjem politik trga dela, namenjenih zagotavljanju dostojnih plač zaposlenim;

22. poziva Komisijo, naj preuči možnost zmanjšanja pritiska na plače prek sistemov minimalnih plač, ki se v posameznih državah lahko razlikujejo, da odražajo razmerja napram plačni mediani in različne stopnje produktivnosti; opozarja, da lahko takšen ukrep omogoči zmanjšanje nevarnosti deflacije in neenakosti ter omejitev nominalnih neravnovesij na področju konkurenčnosti in tekočih računov;
23. poudarja, da je kakovost delovnih mest v gospodarstvu, ki temelji na znanju, bistvena za spodbujanje visoke produktivnosti dela in hitrih inovacij s pomočjo usposobljene, prilagodljive in zavzete delovne sile v okolju z dostojnimi zdravstvenimi in varnostnimi standardi, ki zbuja občutek varnosti in zagotavlja razumen delovni čas; meni, da v letnem pregledu rasti 2014 temu ni posvečeno dovolj pozornosti, in poziva Komisijo, naj to pomanjkljivost odpravi v priporočilih za posamezne države za leto 2014; meni, da bi se smernice politike morale osredotočiti zlasti na dostop delavcev do temeljnih delovnih pravic, kot so določene v Pogodbah, brez poseganja v zakonodajo držav članic;

#### **Ponovno osredotočenje na zmanjšanje zasebnega dolga, ki je eden glavnih zaviralcev evropske rasti in ustvarjanja delovnih mest**

24. poudarja, da je čezmerna fiskalna konsolidacija vodila k čezmernemu osredotočanju na razdolževanje v javnem sektorju, kar je oviralo zmanjševanje dolga zasebnega sektorja; ugotavlja, da medtem ko so v letnem pregledu rasti izpostavljene nevarnosti visokega javnega dolga, je Mednarodni denarni sklad že opozoril, da je glavni zaviralec evropske rasti in ustvarjanja delovnih mest v resnici zasebni dolg (prebivalstva in podjetij);
25. poudarja, da so za trajen izhod iz krize potrebni učinkoviti ukrepi za odpravo prezadolženosti, pomanjkanja domačih likvidnostnih sredstev in upada naložb; opozarja, da je vzdržnost zasebnega dolga predpogoj za naložbe, rast in ustvarjanje delovnih mest; poziva Komisijo, naj uvede ukrepe, ki bodo omogočili urejeno prestrukturiranje dolga, zlasti za prebivalstvo in MSP;
26. opozarja, da se MSP spopadajo z najvišjimi posojilnimi stroški in vse manjšo razpoložljivostjo posojil; poudarja, da to ne ovira le rasti in ustvarjanja delovnih mest v EU, glede na znaten potencial MSP za ustvarjanje novih delovnih mest, ampak tudi zastruje neravnovesja v evroobmočju, saj so se zaskrbljujoče povečale razlike v stroških bančnih posojil med osrednjimi in obrobni državami; pozdravlja dejstvo, da je bil priznan pomen dostopa MSP do financiranja, in poziva države članice, naj v svojih nacionalnih načrtih za rast dostop MSP do financiranja določijo kot absolutno prednostno nalogo; poziva države članice, naj omogočijo lahek dostop do temu namenjenih evropskih sredstev;
27. poziva Komisijo, naj si z državami članicami prizadeva za izoblikovanje posojilnih instrumentov, ki jih je mogoče reciklirati in so financirani s kombiniranjem javnih in zasebnih virov in/ali podprti z jamstvi, ki jih izdajo evropske institucije, kot je Evropska investicijska banka, da se pripomore k nujni ponovni zagotovitvi likvidnosti za prebivalstvo in MSP;

28. poziva h krepitvi alternativnih virov financiranja za zasebni sektor, kot so močne zadružne banke ali javne razvojne banke, ki lahko spodbujajo usmerjanje likvidnosti v realno gospodarstvo in ustrezno financiranje projektov in razvoja;

## **REFORME ZA KAKOVOSTNEJŠO UDELEŽBO NA TRGU DELA**

29. poziva Komisijo, naj v priporočilih za posamezne države za 2014 uvede obvezno predstavitev nacionalnih splošnih načrtov zaposlovanja in nacionalni načrtov zaposlovanja mladih; obžaluje, da precejšnje število držav članic leta 2013 takšnih planov kljub večkratnim zahtevam Parlamenta ni predstavilo;

30. obžaluje, da Svet ni upošteval poziva Parlamenta, naj se v svojih smernicah za leto 2013 osredotoči na kakovost delovnih mest; poziva Komisijo, naj v priporočila za posamezne države, ki temeljijo na letnem pregledu rasti za leto 2014, vključi kakovost delovnih mest, usposabljanje, dostopnost vseživljenjskega učenja, temeljne pravice delavcev ter podpiranje mobilnosti na trgu dela in samozaposlovanja z okrepitevijo varnosti za delavce;

31. poudarja, da bi se morale reforme trga dela osredotočati na povečanje produktivnosti in učinkovitosti dela ter tako okrepiti konkurenčnost gospodarstva EU in omogočiti trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest, obenem pa dosledno spoštovati črko in duha evropskega socialnega pravnega reda in njegova načela; meni, da bi bilo treba reforme trga dela izvajati tako, da bi spodbujale kakovost delovnih mest;

32. meni, da bi morale strukturne reforme trga dela uvesti notranjo prožnost za ohranjanje zaposlitev v času gospodarskih motenj ter zagotoviti kakovost delovnih mest, varnost pri prehodih med zaposlitvami in programe nadomestil za primer brezposelnosti, ki so osnovani na zahtevah za uveljavljanje te pravice in povezani s politikami ponovnega vključevanja, ki ohranjajo spodbude za delo, obenem pa zagotavljajo zadostne dohodke, kakor tudi zagotoviti vzpostavitev pogodbenih dogovorov, ki se spopadajo s segmentacijo trga dela, predvidevajo prestrukturiranje gospodarstva in zagotavljajo dostop do vseživljenjskega učenja;

33. je zaskrbljen, da rahljanje pogojev, ki podjetjem omogoča, da zavrnejo kolektivne pogodbe na višji ravni in pregledajo sektorske sporazume o plačah, vodi v to, da veliko število delavcev ne more uresničevati pravice do kolektivnih pogajanj;

34. poudarja pomen aktivnih politik trga dela v sedanjih razmerah; je globoko zaskrbljen, ker je več držav članic kljub rastočim stopnjam brezposelnosti znižalo proračunska sredstva za financiranje teh politik; poziva države članice, naj v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji povečajo obseg in učinkovitost aktivnih politik trga dela;

35. poziva Komisijo, naj oblikuje politike po meri za podpiranje ustvarjanja delovnih mest za dolgotrajno brezposelne, starejše brezposelne ljudi, ženske in druge prednostne skupine, ki jih je kriza posebej močno prizadela, kot so priseljenci in invalidi;

### Brezposelnost mladih

36. je globoko zaskrbljen, ker se brezposelnost mladih še vedno povečuje; ugotavlja, da je položaj brezposelnih mladih še posebej zaskrbljujoč; zato poziva Komisijo in države

članice, naj v zvezi s tem nemudoma ukrepajo; poziva k sklenitvi evropskega pakta za zaposlovanje mladih, na podlagi katerega bi uresničili že pred časom dogovorjene ukrepe, ter določitvi novih sredstev in ukrepov za reševanje problema brezposelnosti mladih, s čimer bi zmanjšali število mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo in ne usposablajo, ob upoštevanju kvalitativnega vidika dostojnega dela, pri katerem se v celoti spoštujejo temeljni delovni standardi;

37. pozdravlja dejstvo, da je Svet sprejel jamstvo za mlade in za pobudo za zaposlovanje mladih v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira dodelil 6 milijard EUR; poziva države članice, naj čim prej začnejo z izvajanjem programov jamstva za mlade in učinkovito uporabijo razpoložljiva sredstva, pri čemer naj se osredotočijo predvsem na mlade, ki so v najtežjem položaju;
38. z zadovoljstvom ugotavlja, da se lahko ta sredstva porabijo v prvih dveh letih naslednjega finančnega okvira; vendar opozarja, da je ta znesek nezadosten za trajno odpravo brezposelnosti mladih in da bi moral predstavljati prvo tranšo v boju proti brezposelnosti mladih; poudarja, da je po izračunih Mednarodne organizacije dela samo v evroobmočju potrebnih 21 milijard EUR, da bi izvedli učinkovit program za boj proti brezposelnosti mladih; poziva Komisijo, naj jamstvo za mlade določi za prednostno nalogo in v okviru obljubljenega vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira poveča razpoložljivi proračun;
39. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita, da bodo tudi države članice, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, imele manevrski prostor na fiskalnem področju, da bodo lahko izkoristile te ukrepe, zlasti tako, da pri izračunavanju čezmernega primanjkljaja teh držav članic iz slednjega začasno izvzameta njihovo sofinanciranje ukrepov za preprečevanje brezposelnosti mladih;
40. poziva Komisijo, naj predlaga kakovosten okvir za pripravništva, ki bo med drugim zajemal merila za ustrezno plačilo, cilje usposabljanja, delovne pogoje ter zdravstvene in varnostne standarde; poziva Komisijo, države članice in evropske socialne partnerje, naj na ambiciozen način izvajajo koalicijo za vajeništva;

### **Mobilnost delavcev**

41. meni, da je glede na število delavcev, zlasti mladih, ki zapuščajo svoje matične države in iščejo zaposlitvene priložnosti v drugih državah članicah, treba nujno razviti primerne ukrepe za spremembo zakonodaje EU, da bi zagotovili prenosljivost pokojninskih pravic in upravičenost iskalca zaposlitve do dajatev iz naslova zaposlitve še najmanj tri mesece med iskanjem dela v drugi državi članici;
42. pozdravlja namen Komisije, da nadgradi Evropski portal za zaposlitveno mobilnost (EURES) s krepitvijo in širitvijo njegovih dejavnosti, zlasti s spodbujanjem mobilnosti mladih; poziva k pripravi posebne strategije v ta namen v sodelovanju z državami članicami; vendarle tudi ugotavlja, da mora mobilnost ostati prostovoljna in ne sme omejevati prizadevanj za ustvarjanje delovnih mest in mest za usposabljanje na kraju samem;
43. ugotavlja, da je zakonodaja o enotnem trgu običajno tematika za vseh 28 držav članic EU,

vendar pa glede na to, da je potreba po povezovanju v evroobmočju veliko večja, poziva Komisijo, naj preuči možnost za okrepljeno sodelovanje članic EMU z namenom, da bi sprejele zakonodajo, ki hitreje in učinkoviteje spodbuja mobilnost delovne sile znotraj EMU (npr. v zvezi s prenosljivostjo pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja ali sprejetjem sporazuma o sodelovanju med nacionalnimi agencijami za zaposlovanje znotraj EMU);

### **Bolj poštene sistemi obdavčitve**

44. ugotavlja, da se dohodkovna neenakost med državami članicami in znotraj njih povečuje, zlasti na jugu in obrobju EU; poleg tega ugotavlja, da je v številnih državah kriza poglobila dolgoročne trende polarizacije plač in segmentacije trga dela, ki so skupaj s sistemi davkov in dajatev z manj izraženim prerazdelitvenim učinkom prispevali k povečanju neenakosti;
45. poudarja, da visoka davčna obremenitev, ki se v nekaterih primerih še povečuje, zlasti za delavce z nizkimi plačami in za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ostaja problem v mnogih državah članicah; kljub temu ugotavlja, da je ukrepe za odpravo te težave sprejelo le malo držav, tudi zaradi omejenega fiskalnega manevrskega prostora;
46. je zaskrbljen, ker Komisija v letnem pregledu rasti 2014 podpira nadaljnja zvišanja posrednih davkov, ki so na splošno manj progresivni kot neposredni davki; poziva Komisijo, naj upošteva davčno poročilo Mednarodnega denarnega sklada iz oktobra 2013, v katerem slednji opozarja, da obstajajo možnosti za boljše in bolj progresivno obdavčevanje, s katerim bi okrepili legitimost prizadevanj za konsolidacijo ob hkratnem bolj dejavnem spodbujanju rasti in zajemanju dodatnih prihodkov;
47. podpira poziv Komisije, da bi bilo treba delo razbremeniti davčnega bremena, in predlaga, da se to breme prenese na druge oblike vzdržne obdavčitve, kot so usklajen davek od dohodkov pravnih oseb, davek na finančne transakcije in davek na CO<sub>2</sub>;
48. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, ki spodbujajo ustvarjanje delovnih mest, kot so reforme davka na dohodke od dela, ki zagotavljajo spodbude za zaposlovanje, podpirajo prostovoljno samozaposlovanje in spodbujajo poslovanje v strateških sektorjih;
49. poudarja pomen zmanjšanja davčne obremenitve dela, zlasti z dobro usmerjenim začasnim zmanjšanjem prispevkov za socialno varnost ali s subvencijskimi shemami za nova delovna mesta, predvsem za slabo plačane in nizkokvalificirane delavce, dolgotrajno brezposelne ter druge ranljive skupine, ob zagotavljanju dolgoročne vzdržnosti javnih pokojninskih sistemov;
50. poudarja pomen izvajanja učinkovitih ukrepov za preprečevanje neprijavljenega dela, navidezne samozaposlitve in davčnih goljufij, zlasti v sedanjih razmerah fiskalne konsolidacije, da bi tako zaščitili delavce in prihodke ter ohranili zaupanje javnosti v pravičnost in učinkovitost davčnih sistemov;

## **SOCIALNI TRENDI IN VZDRŽNOST SISTEMOV SOCIALNE ZAŠČITE**

### **Zmanjšati je treba revščino in socialno izključenost.**

51. je zaskrbljen zaradi povečanja revščine v vseh starostnih skupinah od cikla evropskega semestra 2013; ugotavlja, da sta se revščina in socialna izključenost med osebami v starosti od 18 do 64 let v zadnjih letih bistveno povečali v dveh tretjinah držav članic, v glavnem zaradi rastočih stopenj gospodinjstev brez delovno aktivnih članov ali z nizko delovno intenzivnostjo ter revščine zaposlenih; ugotavlja, da je bilo tveganje revščine in socialne izključenosti v letu 2012 precej višje (48,8 %) za državljane tretjih držav (v starosti od 18 do 64 let) kot pa za državljane EU;
52. pozdravlja priznanje potrebe po odpravi socialnih posledic krize in zagotavljanju finančne vzdržnosti socialne zaščite v letnem pregledu rasti 2014; poziva države članice, naj okrepijo varnostne mreže, zagotovijo učinkovitost sistemov socialnega varstva in vlagajo v preventivne ukrepe; poziva Komisijo, naj pri napredku glede krovnih ciljev strategije Evropa 2020 upošteva vpliv programov gospodarskega prilagajanja v državah članicah, ki se srečujejo s finančnimi težavami, in naj se dogovori o spremembah, s katerimi bi programe prilagajanja uskladili s cilji strategije Evropa 2020;

### **Vzdržne pokojnine**

53. je seznanjen s predlogom priporočil za mnoge države članice, kar zadeva pokojninske reforme; obžaluje, da so bila priporočila Komisije oblikovana brez sklicevanja na priporočila Parlamenta v zeleni in beli knjigi o pokojninah; poudarja, da pokojninske reforme zahtevajo nacionalno politično in socialno kohezijo in morajo biti oblikovane v pogajanjih s socialnimi partnerji, da bi bile uspešne;
54. poudarja, da je treba izvesti potrebne reforme, da bi zagotovili vzdržnost pokojninskih sistemov; meni, da je mogoče z zmanjšanjem števila ljudi, ki predčasno zapustijo trg dela, zvišati dejansko upokojitveno starost, ne da bi zvišali obvezno upokojitveno starost; meni, da morajo reforme pokojninskih sistemov, da bi uspešno zvišali dejansko upokojitveno starost, spremljati politike, ki omejujejo dostop do sistemov zgodnjega upokojevanja in drugih načinov predčasnega umika s trga dela, razvijajo zaposlitvene možnosti za starejše delavce, zagotavljajo dostop do vseživljenjskega učenja, uvajajo davčne ugodnosti, ki spodbujajo delavce, da delajo dlje, ter podpirajo dejavno in zdravo staranje;
55. je zaskrbljen zaradi nevarnosti neustreznih pokojnin za generacijo mladih Evropejcev, ki so trenutno brezposelni ali na negotovih delovnih mestih in ki se bodo soočali s čedalje višjo upokojitveno starostjo in vse daljšimi obdobji za izračun pokojnine;

### **Evropski socialni stabilizatorji**

56. ugotavlja, da sta socialna zaščita in socialna politika, zlasti nadomestila za brezposelnost, minimalna dohodkovna podpora in progresivno obdavčevanje, prvotno prispevala k zmanjšanju globine recesije in stabilizirala trge dela in potrošnjo; vendarle poudarja, da se je zmogljivost teh ključnih gospodarskih in socialnih stabilizatorjev zmanjšala na najnižjo možno raven zaradi varčevalnih ukrepov v državah, v katerih so ti stabilizatorji najbolj potrebni; ugotavlja, da so bili prihodki gospodinjstev in domače povpraševanje posledično slabše zaščiteni, kar je še dodatno poglobilo recesijo v zadevnih državah;
57. poudarja, da so članice EMU, ki so se soočale z negativnimi gospodarskimi šoki, socialne politike in socialne standarde pogosto uporabljale kot prilagoditvene faktorje; ugotavlja,

da so tovrstne notranje devalvacije imele drastične socialne posledice za sisteme socialne varnosti v državah in njihove državljane, kar je v številnih državah članicah privedlo do izrednih socialnih razmer;

58. obžaluje, da evropski socialni stabilizatorji niso omenjeni v letnem pregledu rasti 2014; poudarja pomen mehanizma te vrste v razmerah omejenega manevrskega prostora za nacionalne proračune v EMU; opozarja na pomen takšnih stabilizatorjev za soočanje z asimetričnimi šoki, preprečevanje pretiranega izčrpanja nacionalnih sistemov socialne varnosti in s tem krepitev trajnosti EMU kot celote; ponovno poziva Komisijo, naj pripravi zeleno knjigo o samodejnih stabilizatorjih v evroobmočju;
59. poziva Evropski svet, naj na zasedanju decembra 2013 opredeli konkretne korake v smeri vzpostavitve pristnega socialnega in zaposlitvenega stebra kot dela EMU na podlagi metode Skupnosti in naj podrobneje opredeli možnosti za uvedbo evropskega sistema nadomestil za brezposelnost kot samodejnega stabilizatorja v evroobmočju;

### **OKREPITI JE TREBA DEMOKRATIČNO LEGITIMNOST IN SOCIALNI DIALOG.**

60. poudarja, da bi morale vse reforme trga dela temeljiti na okrepljenem usklajevanju socialnega dialoga na ravni EU;
61. poudarja, da je trojka potrdila, da sta visoko kakovostno sodelovanje socialnih partnerjev in močan socialni dialog, tudi na nacionalni ravni, bistvena za uspeh vseh reform, in da bi zlasti pri reformi EMU bilo treba okrepiti vlogo socialnih partnerjev v novem postopku gospodarskega upravljanja, zlasti evropskem semestru; pozdravlja predlog Komisije za okrepljeno sodelovanje socialnih partnerjev v evropskem semestru, med drugim v okviru Odbora za socialni dialog pred sprejetjem letnega pregleda rasti,
62. poziva Evropski svet in države članice, naj zagotovijo tesno udeležbo nacionalnih in regionalnih parlamentov, socialnih partnerjev, javnih organov in civilne družbe pri izvajanju in spremljanju smernic politike v okviru strategije Evropa 2020 in procesa gospodarskega upravljanja, da bi zagotovili njihovo zavezanost; poziva Evropski svet in Komisijo, naj učinkoviteje vključita spremljanje in ocenjevanje ciljev glede zaposlovanja in izobraževanja ter socialnih ciljev strategije Evropa 2020 v evropski semester 2014;
63. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

**PRILOGA K PREDLOGU RESOLUCIJE:  
KONKRETNA PRIPOROČILA, KI NAJ JIH EVROPSKI SVET VKLJUČI V  
SMERNICE POLITIKE**

**Priporočilo 1: o socialnih kazalnikih**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Komisija naj uvede zavezujoče socialne kazalnike za njihovo potrebno enakopravno obravnavo s pregledom dosežkov postopka v zvezi z makroekonomskim neravnotežjem.

Komisija naj v pregled dosežkov vključi dodatne kazalnike, zlasti stopnjo revščine otrok, indeks dostojnega dela in evropski indeks plače, ki zagotavlja preživetje, ki bi omogočili ustrezno oceno socialnih razmer v Evropi.

Komisija naj pregleda dosežkov na področju socialnega varstva ne uporablja zgolj kot analitično orodje, ampak tudi kot osnovo za razvoj konkretnih napotkov, kako se države članice lahko spopadejo z brezposelnostjo ali jo preprečijo, zmanjšajo socialno neenakost, spodbujajo dejavno vključevanje in preprečijo socialni damping, ki bi se nato vključili v zasnovano in izvajanje priporočil za posamezne države za leto 2014.

Svet naj opredeli konkretna primerjalna merila za zaposlitvene in socialne kazalnike v obliki evropske minimalne ravni socialne zaščite, ki bi omogočila sprožitev pravočasnih ukrepov za aktivacijo na ravni EU.

**Priporočilo št. 2: evroskupina na ravni ministrov za zaposlovanje in socialne zadeve**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Evroskupina naj se pred vrhovi držav evroobmočja sestane na ravni ministrov za zaposlovanje in socialne zadeve, da se socialne problematike in problematike s področja zaposlovanja bolje vključijo v razprave in odločitve organov evroobmočja ter da se omogoči prispevek ministrov k razpravam na srečanjih voditeljev držav in vlad evroobmočja.

**Priporočilo št. 3: pakt za povečanje naložb in produktivnosti v EU**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Komisija naj se bolj ambiciozno osredotoči na ponovno spodbuditev domačega povpraševanja, ki še vedno stagnira in bo ključno za ustvarjanje trajnostnih delovnih mest in produktivnosti ter za preprečevanje nevarnosti deflacije.

Komisija in Svet naj nujno uvedeta ambiciozen in usklajen naložbeni načrt ter okrepi financiranje, da se kratkoročno podprejo rast in kakovostna delovna mesta, srednjeročno pa okrepi potencial v skladu s cilji, določenimi v strategiji Evropa 2020 in Paktu za rast in delovna mesta, sprejetem junija 2012.

Države članice naj zaščitijo in spodbujajo naložbe v izobraževanje, raziskave in inovacije. Komisija naj preuči in spodbuja potrebne reforme, da se te produktivne naložbe, glede na njihov potencial za ustvarjanje rasti in delovnih mest, izključijo iz ciljev v zvezi s primanjkljajem, določenih v pravilih EU, da bi jih tako zaščitili.

Zaveze, določene v nacionalnih programih reform za leto 2014, morajo zadostovati za uresničevanje ciljev strategije Evropa 2020.

Države članice naj učinkoviteje usmerjajo porabo sredstev iz svojih nacionalnih proračunov za uresničevanje ciljev strategije Evropa 2020.

**Evropska sredstva**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Glede na ključno vlogo kohezijske politike pri razvoju nacionalnih programov v okviru



evropskega semestra bi bilo treba tej politiki v letnem pregledu rasti 2014 nameniti glavno pozornost. Komisija naj zagotovi, da se dovolj sredstev iz skladov EU nameni doseganju ciljev strategije Evropa 2020.

Komisija naj neporabljena strukturna sredstva nujno prerazporedi v korist programom za zaposlovanje mladih in MSP. Poišče naj posebne rešitve za države z zelo visokimi stopnjami brezposelnosti, ki bodo sredstva EU prisiljena vrniti zaradi težav s sofinanciranjem. Komisija naj preuči možnost, da se pri izračunu strukturnega primanjkljaja, kot je opredeljen v dvojčku, ne upošteva udeležba držav članic pri sofinanciranju sredstev ali programov EU iz postavke 1 „trajnostna rast“ večletnega finančnega okvira.

Komisija naj za države članice, ki imajo najvišje stopnje brezposelnosti in so v procesih globoke fiskalne konsolidacije, za vsa sredstva za obdobje 2014–2020 uporabi načelo zagotovitve sredstev na začetku obdobja, zlasti za programe za povečanje gospodarske rasti, zaposlovanja in strateških naložb.

V državah članicah z najvišjimi stopnjami brezposelnosti in revščine bi bilo treba vsaj 25 % nacionalnih kohezijskih sredstev uporabiti za posebne programe iz Evropskega socialnega sklada.

#### **Priporočilo št. 4: kakovostna delovna mesta in dostojne plače za povečanje produktivnosti**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

##### **Stroški dela na enoto, proizvodni stroški in stopnje dobička**

Evropska komisija naj upošteva, da je obnavljanje evropske konkurenčnosti s pomočjo pretiranega prilagajanja stroškov dela na enoto z zniževanjem plač močno spodkopalo kupno moč številnih delavcev EU, znižalo prihodke gospodinjestev in zmanjšalo domače povpraševanje, kar je dodatno prispevalo k brezposelnosti in socialni izključenosti, zlasti v državah, ki jih je kriza najbolj prizadela. Komisija naj popravi nastalo situacijo.

Priporoča se, da mora vsestranska politika za obnovitev konkurenčnosti predvideti tudi strategije za druge proizvodne stroške, gibanja cen in stopnje dobička.

Komisija naj si prizadeva za bolj uravnotežen izhod iz krize in pripravi ambiciozna priporočila za osrednje države, ki imajo dovolj manevrskega prostora za izvajanje ekspanzivnih politik z zviševanjem plač, ki bodo pripomogle k zmanjšanju pretiranih deflacijskih pritiskov na južno Evropo in preprečevanju nevarnosti zaostritve neravnovesij na področju rasti in ustvarjanja delovnih mest v evroobmočju.

Komisija naj se zaveda, da sedanja strategija za izboljšanje zunanje konkurenčnosti, ki prispeva k deflacijskim pritiskom za vse države evroobmočja, hkrati zmanjšuje predvidene neto rezultate v smislu povečevanja zunanjega povpraševanja na račun domačega povpraševanja.

##### **Plače in dostojno plačilo**

Komisija naj predlaga ukrepe za odpravo neenakosti in zagotavljanje dostojnega plačila. Države članice naj se borijo proti revščini zaposlenih z izvajanjem politik trga dela, namenjenih zagotavljanju dostojnih plač zaposlenim, kar ni pomembno le za socialno kohezijo in poštenost v družbi, ampak tudi za ohranjanje močnega gospodarstva.

Komisija naj preuči možnost zmanjšanja pritiska na plače prek sistemov minimalnih plač, tako da omogoči, da se slednji v posameznih državah razlikujejo glede na tamkajšnja razmerja napram plačni mediani in da odražajo različne stopnje produktivnosti, kar bi lahko omogočilo zmanjšanje nevarnosti deflacije, zmanjšalo neenakosti ter omejilo nominalno konkurenčnost in neravnovesja tekočih računov.

##### **Kakovost delovnih mest**

Priporoča se, da se v priporočilih Komisije za posamezne države za leto 2014 nameni več pozornosti kakovosti delovnih mest, ki je v gospodarstvu, ki temelji na znanju, bistvena za spodbujanje visoke produktivnosti dela in hitrih inovacij s pomočjo usposobljene, prilagodljive in zavzete delovne sile v okolju z dostojnimi zdravstvenimi in varnostnimi standardi, ki zbuja občutek varnosti in zagotavlja razumen delovni čas. Smernice politike bi se morale osredotočiti zlasti na dostop delavcev do temeljnih delovnih pravic, kot so določene v Pogodbah, brez poseganja v zakonodajo držav članic.

Priporoča se, naj se odpravijo negotovi delovni pogoji in lažno samozaposlovanje ter prepreči njihovo širjenje ter naj se zagotovi, da imajo osebe, ki so zaposlene prek pogodb za določen čas ali s krajšim delovnim časom, in samozaposlene osebe ustrezno socialno zaščito in dostop do usposabljanja.

Priporoča se, naj se zagotovi učinkovito izvajanje direktive o splošnem okviru enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu.

**Priporočilo št. 5: ponovno osredotočenje na zmanjšanje zasebnega dolga, ki je eden glavnih zaviralcev evropske rasti in ustvarjanja delovnih mest**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Komisija naj se zaveda, da pretirano osredotočanje na zmanjševanje javnega dolga ovira razdolževanje v zasebnem sektorju, in si prizadeva za najbolj uravnotežen pristop, da se odstrani glavna ovira za evropsko rast in delovna mesta.

Države članice in Komisija naj pripravijo ukrepe, ki omogočajo urejeno prestrukturiranje dolga, zlasti za prebivalstvo in MSP, in s tem vzdržnost zasebnega dolga, ki je predpogoj za naložbe, rast in ustvarjanje delovnih mest.

Komisija in države članice naj v svojih nacionalnih načrtih za rast kot absolutno prednostno nalogo določijo dostop MSP do financiranja. Države članice naj omogočijo lahek dostop do temu namenjenih evropskih sredstev.

Komisija naj si z državami članicami prizadeva za izoblikovanje posojilnih instrumentov, ki jih je mogoče reciklirati in so financirani s kombiniranjem javnih in zasebnih virov in/ali podprti z jamstvi, ki jih izdajo evropske institucije, kot je Evropska investicijska banka, da se pripomore k nujni ponovni zagotovitvi likvidnosti za prebivalstvo in MSP.

Priporoča se krepitev alternativnih virov financiranja za zasebni sektor, kot so močne zadružne banke ali javne razvojne banke, ki lahko spodbujajo usmerjanje likvidnosti v realno gospodarstvo in ustrezno financiranje projektov in razvoja.

**Priporočilo št. 6: reforme za kakovostnejšo udeležbo na trgu dela**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

**Nacionalni splošni načrti zaposlovanja in nacionalni načrti zaposlovanja mladih**

Komisija naj v priporočilih za posamezne države za 2014 uvede obvezno predstavitev nacionalnih splošnih načrtov zaposlovanja in nacionalnih načrtov zaposlovanja mladih.

V priporočila za posamezne države letnega pregleda rasti za leto 2014 naj vključi kakovost delovnih mest, usposabljanje in dostopnost vseživljenjskega učenja, temeljne pravice delavcev ter podpiranje mobilnosti na trgu dela in samozaposlovanja s povečanjem varnosti za delavce.

**Reforme trga dela in aktivne politike trga dela**

Reforme trga dela naj se osredotočajo na izboljšanje produktivnosti in učinkovitosti dela ter tako okrepijo konkurenčnost gospodarstva EU in omogočijo trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest, obenem pa dosledno spoštujejo črko in duha evropskega socialnega pravnega

reda in njegova načela. Reforme trga dela naj se izvajajo tako, da spodbujajo kakovost delovnih mest.

Strukturne reforme trga dela naj uvedejo notranjo prožnost za ohranjanje zaposlitev v času gospodarskih motenj ter zagotavljajo kakovost delovnih mest, varnost pri prehodih med zaposlitvami in programe nadomestil za primer brezposelnosti, ki so osnovani na zahtevah za uveljavljanje te pravice in povezani s politikami ponovnega vključevanja, ki ohranjajo spodbude za delo, obenem pa zagotavljajo zadostne dohodke, kakor tudi pogodbene dogovore za boj proti segmentaciji trga dela, predvidevanje prestrukturiranja gospodarstva ter zagotavljanje dostopa do vseživljenjskega učenja.

Države članice naj se izogibajo vzpostavitvi pogojev, ki podjetjem omogočajo, da zavrnejo kolektivne pogodbe na višji ravni in pregledajo sektorske sporazume o plačah, kar vodi v to, da veliko število delavcev ne more uresničevati pravice do kolektivnih pogajanj.

Države članice naj v tesnem sodelovanju s socialnimi partnerji povečajo obseg in učinkovitost aktivnih politik trga dela.

#### Odpravljanje neuskklajenosti med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih

Priporoča se, naj se bolje spremljajo znanja in spretnosti v določenih sektorjih in/ali regijah ter naj se čim prej odpravi neuskklajenost med ponudbo znanj in spretnosti ter povpraševanjem po njih.

Komisija in države članice naj sodelujejo pri oblikovanju pregleda znanj in spretnosti v EU ter tako omogočijo celosten vpogled v potrebe po znanjih in spretnostih v EU.

Priporoča se, naj se spodbujajo sodelovanje in sinergije med sektorjem izobraževanja in usposabljanja ter podjetji, da se predvidijo potrebe po znanjih in spretnostih ter sistem izobraževanja in usposabljanja prilagodi potrebam trga dela z namenom, da bi delovni sili zagotovili potrebna znanja in spretnosti ter olajšali prehod iz izobraževanja in usposabljanja na trg dela.

Priporoča se, naj se spodbuja dostop do vseživljenjskega učenja za vse starostne skupine, ne samo s formalnim učenjem, ampak tudi z razvojem neformalnega in priložnostnega učenja.

Priporoča se, naj se do leta 2015 vzpostavi sistem potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja, povezan z evropskim okvirom kvalifikacij.

#### Brezposelnost mladih

Priporoča se sklenitev evropskega pakta za zaposlovanje mladih, na podlagi katerega bi uresničili že pred časom dogovorjene ukrepe ter določili nova sredstva in ukrepe za odpravo brezposelnosti mladih, s čimer bi zmanjšali število mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo in ne usposablajo, ob upoštevanju kvalitativnega vidika dostojnega dela, pri katerem se v celoti spoštujejo temeljni delovni standardi.

Države članice naj čim prej začnejo z izvajanjem programov jamstva za mlade in učinkovito uporabijo razpoložljiva sredstva, pri čemer naj dejavnosti usmerijo predvsem v mlade, ki so v najtežjem položaju.

Komisija in države članice naj okrepijo financiranje jamstva za mlade v skladu z izračuni Mednarodne organizacije dela (ILO), po katerih je samo v evroobmočju potrebnih 21 milijard EUR, da bi izvedli učinkovit program za boj proti brezposelnosti mladih. Komisija naj v obljubljenem vmesnem pregledu večletnega finančnega okvira prednostno poveča razpoložljivi proračun za jamstvo za mlade.

Komisija in Svet naj zagotovita, da bodo tudi države članice, ki so v postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, imele manevrski prostor na fiskalnem področju, da bodo lahko izkoristile te ukrepe, zlasti tako, da pri izračunavanju čezmernega primanjkljaja teh držav članic iz slednjega začasno izvzameta njihovo sofinanciranje ukrepov za preprečevanje brezposelnosti mladih.

Komisija naj predlaga kakovosten okvir za pripravništva, ki bo med drugim zajemal merila za ustrezno plačilo, cilje usposabljanja, delovne pogoje ter zdravstvene in varnostne standarde. Komisija, države članice in evropski socialni partnerji naj na ambiciozen način izvajajo koalicijo za vajeništva.

#### Starejše in dolgotrajno brezposelne osebe

Države članice naj razvijejo zaposlitvene možnosti za starejše delavce, zagotavljajo dostop do vseživljenjskega učenja, uvajajo davčne ugodnosti, ki spodbujajo delavce, da delajo dlje, ter podpirajo dejavno in zdravo staranje.

Dolgotrajno brezposelne osebe naj bodo deležne podpore v obliki ustvarjanja delovnih mest in celovitih pristopov dejavnega vključevanja – vključno s pozitivnimi spodbudami za aktiviranje, kot so individualno usmerjanje in programi za vključevanje prejemnikov socialne pomoči na trg dela –, ustreznih sistemov socialnih prejemkov ter dostopa do kakovostnih storitev, da bi jih podprli pri ponovnem vstopu na trg dela in pri dostopu do kakovostnih delovnih mest.

#### Ženske

Komisija naj se bolj osredotoči na znatno povečanje udeležbe žensk na trgu dela, kar je ključnega pomena za uresničitev krovnega cilja strategije EU 2020 glede stopnje zaposlenosti. Priporočajo se ukrepi, kot so cenovno dostopna oskrba in otroško varstvo, ustrezne ureditve porodniškega, očetovskega in starševskega dopusta ter prilagodljivost delovnega časa in kraja dela.

Države članice naj spoštujejo in spodbujajo enakost med spoloma v svojih nacionalnih politikah in nacionalnih programih reform.

#### Druge prednostne skupine

Države članice naj v svoje nacionalne programe reform vključijo ključne ukrepe za zaposlovanje in socialno vključevanje, ki so bili sprejeti v okviru evropske strategije za invalide. Evropska komisija naj te ukrepe vključi v svoja priporočila za posamezne države za leto 2014.

Priporoča se vključitev manjšin med prednostne naloge letnega pregleda rasti 2014, saj je njihova udeležba na trgu dela ključna za doseg krovnega cilja strategije Evropa 2020 glede stopnje zaposlenosti. Komisija in države članice naj se posvetijo nizki ravni udeležbe pripadnikov manjšin (npr. Romov) na trgu dela.

#### **Priporočilo št. 7: krepitev prostovoljne mobilnosti delavcev**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Glede na število delavcev, zlasti mladih, ki zapuščajo svoje matične države in iščejo zaposlitvene priložnosti v drugih državah članicah EU, naj Komisija razvije primerne ukrepe za spremembo evropske zakonodaje, da bi zagotovili prenosljivost pokojninskih pravic in upravičenost iskalca zaposlitve do dajatev iz naslova zaposlitve še najmanj tri mesece med iskanjem dela v drugi državi članici.

Priporoča se, naj se nadgradi Evropski portal za zaposlitveno mobilnost (EURES) s krepitvijo in širitvijo njegovih dejavnosti, zlasti s spodbujanjem mobilnosti mladih. Priporoča se, da se v sodelovanju z državami članicami pripravi posebna strategija v ta namen, pri čemer je treba poudariti, da mora mobilnost ostati prostovoljna in ne sme omejevati prizadevanj za ustvarjanje delovnih mest in mest za usposabljanje na kraju samem.

Komisija naj preuči možnost za okrepljeno sodelovanje članic EMU z namenom, da bi sprejele zakonodajo, ki hitreje in učinkoviteje spodbuja mobilnost delovne sile znotraj EMU (npr. v zvezi s prenosljivostjo pravic iz dodatnega pokojninskega zavarovanja ali sprejetjem sporazuma o sodelovanju med nacionalnimi agencijami za zaposlovanje znotraj EMU).

### **Priporočilo št. 8: prizadevanja za bolj poštene sisteme obdavčitve**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Države članice naj izvedejo davčno reformo, da zmanjšajo pritisk na delavce z nizkimi plačami in prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ki po mnenju Komisije ostaja velik in se še povečuje.

Komisija naj upošteva davčno poročilo Mednarodnega denarnega sklada iz oktobra 2013, v katerem slednji opozarja, da obstajajo možnosti za boljše in bolj progresivno obdavčevanje, s katerim bi okrepili legitimnost prizadevanj za konsolidacijo ob hkratnem bolj dejavnem spodbujanju rasti in zajemanju dodatnih prihodkov

Države članice naj delo razbremenijo davčnega bremena in le-to prenesejo na druge oblike vzdržne obdavčitve, kot so usklajen davek od dohodkov pravnih oseb, davek na finančne transakcije in davek na CO<sub>2</sub>.

Države članice naj sprejmejo ukrepe, ki spodbujajo ustvarjanje delovnih mest, kot so reforme davka na dohodke od dela, ki zagotavljajo spodbude za zaposlovanje, podpirajo prostovoljno samozaposlovanje in spodbujajo poslovanje v strateških sektorjih.

Priporoča se, naj se zmanjšajo davčne obremenitve dela, zlasti z dobro usmerjenim začasnim zmanjšanjem prispevkov za socialno varnost ali s subvencijskimi shemami za nova delovna mesta, predvsem za slabo plačane in nizkokvalificirane delavce, dolgotrajno brezposelne ter druge ranljive skupine, ob zagotavljanju dolgoročne vzdržnosti javnih pokojninskih sistemov.

Priporoča se, naj se izvajajo ukrepi za preprečevanje neprijavljenega dela, navideznega samozaposlovanja in davčnih goljufij, zlasti v sedanjih razmerah fiskalne konsolidacije, da bi tako zaščitili delavce in prihodke ter zagotovili zaupanje javnosti v pravičnost in učinkovitost davčnih sistemov. Priporoča se, naj se neformalno in neprijavljeno delo preoblikuje v redno zaposlitev, med drugim s povečanjem zmogljivosti delovnih inšpekcij.

### **Priporočilo št. 9: zmanjšati je treba revščino in socialno izključenost.**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Države članice naj okrepijo varnostne mreže, zagotovijo učinkovitost sistemov socialnega varstva in vlagajo v preventivne ukrepe.

Komisija naj pri napredku glede krovnih ciljev strategije Evropa 2020 upošteva vpliv programov gospodarskega prilagajanja v državah članicah, ki se srečujejo s finančnimi težavami, in se dogovori o spremembah, s katerimi bi programe prilagajanja uskladili s cilji strategije Evropa 2020.

### **Priporočilo št. 10: vzdržne pokojnine**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Komisija in države članice naj upoštevajo priporočila Parlamenta v zeleni in beli knjigi o pokojninah.

Pokojninske reforme zahtevajo nacionalno politično in socialno kohezijo in so lahko uspešne le, kadar so oblikovane v pogajanjih s socialnimi partnerji.

Ena od možnosti za zagotavljanje vzdržnosti pokojninskih sistemov je zvišanje dejanske upokojitvene starosti, ne da bi zvišali obvezno upokojitveno starost, tako da se zmanjša število ljudi, ki predčasno zapustijo trg dela. Da bi uspešno zvišali dejansko upokojitveno starost, naj reforme pokojninskih sistemov spremljajo politike, ki omejujejo dostop do sistemov zgodnjega upokojevanja in drugih načinov predčasnega umika s trga dela, razvijajo zaposlitvene možnosti za starejše delavce, zagotavljajo dostop do vseživljenjskega učenja, uvajajo davčne ugodnosti, ki spodbujajo delavce, da delajo dlje, ter podpirajo dejavno in

zdravo staranje.

**Priporočilo 11: evropski socialni stabilizatorji**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Države članice EMU, ki se spopadajo z negativnimi gospodarskimi šoki, socialnih politik in socialnih standardov ne smejo uporabljati kot prilagoditvene faktorje.

Komisija naj pripravi zeleno knjigo o samodejnih stabilizatorjih v evroobmočju, da bi se lažje spopadali z asimetričnimi šoki, preprečili pretirano izčrpavanje nacionalnih sistemov socialne varnosti in s tem krepili trajnost EMU kot celote.

Evropski svet naj na zasedanju decembra opredeli konkretne korake v smeri vzpostavitve pristnega socialnega in zaposlitvenega stebra kot dela EMU na podlagi metode Skupnosti in podrobneje opredeli možnosti za uvedbo evropskega sistema nadomestil za brezposelnost kot samodejnega stabilizatorja v evroobmočju.

**Priporočilo št. 12: okrepiti je treba demokratično legitimnost in socialni dialog.**

*Evropski parlament meni, da bi moral biti cilj letnih političnih smernic, ki jih sprejme Evropski svet na podlagi letnega pregleda rasti, naslednje:*

Vse reforme trga dela bi morale temeljiti na okrepljenem usklajevanju socialnega dialoga na ravni EU.

Za uspeh vseh reform sta bistvena zagotavljanje in krepitev visoko kakovostnega sodelovanja socialnih partnerjev in močnega socialnega dialoga, tudi na nacionalni ravni, posebej za uspeh reform EMU pa je treba okrepiti vlogo socialnih partnerjev v novem gospodarskem upravljanju, zlasti evropskem semestru.

Priporočila se, naj se uveljavi predlog Komisije za okrepljeno sodelovanje socialnih partnerjev v evropskem semestru, med drugim v okviru Odbora za socialni dialog pred sprejetjem letnega pregleda rasti.

Evropski svet in države članice naj zagotovijo tesno udeležbo nacionalnih in regionalnih parlamentov, socialnih partnerjev, javnih organov in civilne družbe pri izvajanju in spremljanju smernic politike v okviru strategije Evropa 2020 in procesa gospodarskega upravljanja, da bi zagotovile njihovo zavezanost.

Evropski svet in Komisija naj učinkoviteje vključita spremljanje in ocenjevanje ciljev glede zaposlovanja in izobraževanja ter socialnih ciljev strategije Evropa 2020 v evropski semester 2014.